

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

Symmarivm Homiliæ XLII. Seqventis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](#)

HOM. QUADRAGESIMA PRIMA. DE INGRESSV D. IN HIERVALEM.

ziosos! Accingere ut & illi ducatum praestet in
ijs quos audies mortis eius ignominias; si que
illa tua propositio, quia in ingerimæ & con-
stantissimus vir fidei David dixit: In eum arma
ceperat perduellis filius Absalon, ex fuga se sub-
strahit pater filij se subducens periculum; duca
tum illi præstiterit miles constantissimus Gethse-
nomiae Iacob cum fratribus suis. Cui David:
Hoc tibi perspectum sit, amice, graves manere
me calamitates rous etenim in me mundus in-
fusor seditionis: non erit aut possibile, ut ab
illis te liberes, nec dolores non sensas truculen-
tos, si multi praefiteris in afflictione comitatus.
In dominum tuum cum fratribus suis secede ne te
futura sausque tempetas pariter impulerat Absi-

l. Reg. 15. hoc Domine mihi responderet ille. *Vivit Dominus,*
200
*Vivit Dominus mens Nœ: quoniam in quicun-
que loco ineris, Dominus mihi esse, sine in morte, sine
in vita, ubi eris & seruus tuus, tibi locus indu-
dus. Regem hunc constipasti in hac triumphi
gloria quam in vita sua confeccus est: accinge-
re, ut & illi comes in tormentis suis morte que
fidus adhuc eris: posnas illius meditare, atque in
te sentire fatigare: cum pro tuis perfolaz cele-
ribus: te ipsum confidere, te illum sit, qui pro
terea quia committis & commissis nefandissi-
ma, per tantam trahis illum tormenta & penas
non tolerandas: moueat te videbas ab eo
propter illa sustinet, ut re è peccando cohibus,
& crucem eius praenataque tibi studeas impone-
re, ut eius gloria particeps has semper
Amen.*

S V M M A R I V M

HOMILIÆ XLII. SEQVENTIS.

Vum de passione Domini sit agendum, premituntur nonnulli
discursus generales omnibus Christi passionibus conuenientes,
exponendo quia ratione illa consideranda, ut nobis adfrat v-
tilitatem: & qualiter ex eius meditatione vivus quidam dicitur ^{a f. 12}
elici dolor, quo Christo patienti compatiamus. b. distincta clara-
que malitia peccati ergo fitio, c. magnum fiducia in Deum fir- ^{a f. 13}
mamentum, quo credamus nostra nobis ab illo renitenda pec-
cata, & gloriam esse tribuendam. d. tantum beneficio gratissima recognitio. e. dein
de id tantum agitur quod tangit orationem eius in horto, in quo suum Christus ex-
orsus est passionem: cui principi un dedit hymnum illum solennem cantando in
Cenaculo. f. Ereditur de Hierusalem, non mortali fugiens, sed locum ce- ^{f. f. 18}
Quatenus eam inimici exequenterunt: transi torrentem Cedron: nec hoc vacat ny-
cterior. g. Secedit in hortum, ubi tristem se ostendit & formidolosum. h. nedium ob- ^{a f. 12}
rationem communem demonstrandi naturæ humanae veritatem, sed etiam ob alias, ^{a f. 13}
Prima: quia vidit mortem libi sacrilegii peccatis, ruina populi sui, & damnationem ^{a f. 14}
Iudeæ Apostoli sui infligendam. i. Secunda: volebat timore illo ac tristitia penas ^{a f. 15}
suas ucheinventius excitare. k. Tertia: quatenus à nobis tormentum auferret, quod ^{a f. 16}
tales nobis adferunt passiones, illas in se suscipiens. l. Ad orationem se contulit, po- ^{a f. 17}
stulans ne calicem bibat, per hoc cuius exprimes amaritudinem. m. Orationem fu- ^{a f. 18}
dit quibusdam actionibus singularem: singulis quippe eam unum documentum à nobis ^{a f. 19}
sunt eminentiores, quod nobis hanc pre legit materiam. Primo: ut ad illam confuga- ^{a f. 20}
mus utpote tristitia, morosisque solitum. n. Secundo: Solitudinem appetamus, ^{a f. 21}
qua sedata cordis oremus tranquillitate, & cogitationibus à diuagatione recolle- ^{a f. 22}
atis. o. Tertio: ut coram Deo cernui & genulexi cum veneremur. p. Quartu: fiducia ^{a f. 23}
pleni accedamus, quam in nobis existit Patris nomen, quod Deum appellamus. q. a f. 24
Quinto:

109

Quintò: Orationem nostram integrā resignationē nostrā voluntatis enim diuina *s. 19.*
concludamus. *r.* Sextò: Non ita oremus quin familiis nobis commissæ recordemur, *s. 24.*
& orationi instantes perseueremus. *s.* Septimò: ne disrahiamur vanitatem queren- *s. 35.*
tis verborum compositam, sufficit enim eadem recipere. *t.* Accurit Angelus eum *s. 37.*
confortatus, ostendens quod oratio benefacta, semper operetur efl. *Quid.* *u.* Con- *s. 38.*
foravit eum Angelus, *x.* & sequitur agonia, sudorique sanguinis adeo copiosus, ut *y.*
in terram defluerit ob varias & mylticas rationes. *z.*

y s. 40.
41. 42.
43. 44.

§. 1. Consideranda mors est Redemptoris,
operata pro te ita in particulari, si-
cū ex vitali pro reconciliatione Prodi-
gi.

missam filio suo consignauit.

§. 2. Celebratur Christi passio cum lacry-
mis, & non Martyrum: horum etenim ut
transita, illius verò ut præsens attendi-
tur.

§. 3. Mortem Christi pro te perdidit in
particulari: ut autem illam pro te in sin-
galis offeret, scilicet in hortum oratu-
rus.

§. 4. Operetur in te Christi mors primò acer-
biorem multò luctum, quam filie leprie &
loq. quandoquidem præterquam quod mo-
lestior fuerit, tibi etiam tota cesserit ad sa-
ludem.

§. 5. Perpende secundò ex hac Christi morte
maritia peccati gravitatem: est etenim ba-
lena, cuius nunc larva degreditur.

§. 6. Mors hec aperit debitis gravitatem infi-
mitatem pondusque peccati, sicut templum
Ezechiel. illam eo modo, quo sponsa, ap-
plicata.

§. 7. .. Si propter peccatum pro quo Dei si-
gnum venit sati facturus, cum illi proprium
non sit, nec esse posuit, erga illum tantum
Deus ostendit iustitiae rigorem, licet si-
gnis suus sit: quid erit in hominibus, qui
per proprium peccatum quod contra diu-
num committunt Majestatem eius se redi-
dant inimicos?

§. 8. Tertio nostram roboret fiduciam: cum
nob̄ Christus hac omnia concedat merita,
nullus efficiens quām Bericellai sua Cha-

O 3

18

§. 9. In hac passione Thymiana reperitur,

quod nabis reliquit miso artifici confe-
cum quo peccus Patri eterni mitige-
tur.

§. 10. Tandem adesto gratius, siisque tibi
Christus crucifixus liber memorialis, il-
lo dignior, quem Persa circumser-
bant.

§. 11. Hymno dicitur gratius. Absolu-
tū cecidit Christus magnum Alleluia:
actio fuit hac ita insolita, ut nob̄ sit my-
steriosa.

§. 12. Hymno dicitur. Christus princi-
pium passionis sua dedit, cantando: in a-
morū sui significatio em, & mysterium
iudicis operatur profundam quod D. Bernat-
dus exposuit.

§. 13. Egellus est Iesus trans torrentem Cedron. Myste-
rium in ipso nomine ēni et hic torrens,
quo declaratur gloriū Salvatoris obscu-
ritas.

§. 14. Trans torrentem Cedron. Tor-
rens hic Christum prefigurat, transiit il-
lam, sicut David: quod vis non fecit ille
fugiens, sed ostendens à ipsa entia vimis ma-
litiam.

§. 15. Trans torrentem Cedron. Tor-
rens hic Christum prefigurat, transiit il-
lam, sicut David: quod vis non fecit ille
fugiens, sed ostendens à ipsa entia vimis ma-
litiam.

§. 16. Capi povere, & credere, & me-
ritus esse. ingressus est Christus hortum,

in quo fructus colligit pomerum, patorem, tadium & mastitiam. Hos ad remur affectus.

§. 17. Ccepit paucere, &c. Voluntarie Dominus hor suscepit affectus, ipsoque excitauit maiori veritate, quam venos Eros.

§. 18. Tristis est anima mea usque ad mortem. Mortalem Christo tristitiam atulerunt peccata & perditio lude, suique populi nostra ex scilicet contristans, veclaras D. Hieron.

§. 19. T. Ilii est anima mea, &c. Contrafuit Domum populi sui indeque perdito, sicut Absalom David. Ne iu illum contrafuerit.

§. 20. Tristis est anima mea, &c. Tristitiam assumpsi Christus in peccatum suatum augmentum, quia ita desiderabat ut ad illam passionem maius efficeret miraculum, quam ilud Jordani.

§. 21. Assumpsi Christus quod illi posset augere crucis: ad hoc in cruce bibit acetum, non vero vitam mortalitatem.

§. 22. Quia mors timore crucis, illum Christus in summo gradu assumpsi: illum illi predebat sicut armiger Goliath.

§. 23. Iob ut vates illustratus in seipso timor premisit symbolum, quo Christus hic angustiarum.

§. 24. T. Ilii est anima mea. Timor mortis & mortis tristitiam Christum assumpsi, ut illum nobis auferret: ostendens secundum orationem de quo David.

§. 25. Missit Dominus in hortos tristitiam, & timorem, quem fons uavit Adam, quos ab illis reddidit mmures: si ut in M. alba seu insula Melitensi, à visperis, & pater in D. Andrea & alijs sanctis.

§. 26. Pater si possibile est, &c. Postulans Christus non bibere calicem, quem optauat, est noster quam a eius erat amaritudo.

§. 27. Ocauit Christus tristitiam absorpus reuertens ad orationem, docet nos illum mo-

toris & tristitia esse remedium, quo fiducia & lobus subfido fuerunt.

§. 28. Multi sancti & sancte laboribus & mortis & pusillanimes ad orationem pro remedio recurrerunt, quam compostam nobis tradidern.

§. 29. Et ipse auxilios est ab eis. Ab alijs Christus oratus fecerit, docent ad orationem requiri solitudinem, passores fugando sacrificium Abraham perturbantes.

§. 30. Ad solitudinem se recipi sponsa Dei orationi vacatura, secundum infigem daturam, dignamque spiritu D. Laurentii.

§. 31. Positus gentibus procidit in faciem tuam, Probus & genitrix orat Redemptor noster, licet David secundum oraverit, & sacerdotes stantes deprecantur manibus elevatis, quad mysterio non vacat.

§. 32. Ita Christus Patrem in oratione reverens est, ut sicut dicit D. Chrysostomus: sacerdotem, ut Pater illum similius reveretur.

§. 33. Pater mihi: Abba pater. Orat: Deum appellans Patrem ut fiduciam in nostris exercet orationibus; & cum lacrymis, que ilam aduentum: mysticum est illud: Abba pater.

§. 34. Fiat voluntas tua. Tuam in regno tua voluntatem: est enim sacrificium gratiosum & molestum, in quo, teste D. Hieronymo, vera curvantur genua.

§. 35. Venit ad Discipulos suos, &c. Et iterum abiit & oravit. Exergens Christus ab oratione, & veniens ad discipulos suos, instituit Patres familias; & rediens ad orationem, docet necessariam in ea esse perseverantiam.

§. 36. Personae in oratione percantes cum Eliesen Jordarem, eamque quam suadet Christus, adhibe violeniam, & quam D. Ambros. in Chananae percepit.

§. 37. Iterum oravit eundem sermonem dicens. Iisdem verbis eruit Dominus:

Non

Non nesciret illa variare, sed exemplo Abra-
ue orare, & cecidam David imitari.
§. 38. Apparuit ei Angelus confortans
eum. Mittens à Patre Angelum confortans:
etiam oratio semper habet effectum: ut in
D. Pauli confidens D. Chrysost.

§. 39. Confortans eum. Ostium Dominum
in se conluit solatio partu inferiorū: unde
misit illi Pater Angelum confortatorem.
Mysteriorum latet hic profundissima Tholos-
tia.

§. 40. Confortans Angelum Salvatorem, sicut
iustus Daniil, & implens Moysi va-
tum.

§. 41. Factus in agonia prolixius ora-
bit, & factus est sudor eius sicut guttae
sanguinis. Agonia passa est Dominus: prius

ex consideratione seclerum in se irruentium
imperii grauiorū, quām sexa praeclere tur-
ru, vel rupes montū altissimi.

§. 42. Secundo: agoniā sudoremque sanguineum
contrito cordu eius excitauit: mare
dixerat, in quo demersa sunt peccata, sicut in
Egypto locuta.

§. 43. Tertio: processit hac agoniam sudorūque
sanguineum ex verecundia de peccatis, qui-
bus se conturbabat grassatum. que probatur
ipso precedente timore efficacior: norate
mysterium.

§. 44. Tandem hanc agoniam sudoremque pro-
vocauit sanguineum cordu robur, quod inu-
erat ille dux declarauit: illud amoru ignu vt
ceram, de qua David, liquefecit, & quasi in-
tercibintho, de qua Sapient, operatus sit.

HOMILIA XLII. DE ORATIONE IN HORTO, ET AGONIA, AC SUDORE SANGVINEO.

Feria secunda Hebdomadæ Sanctæ.

Vultu in agonia prolixius orabat & factus est sudor eius sicut guttae sanguinis
decurrentis in terram, Luc. 22.

Sicut tamque varia in veteri illo
vilebontus tabernaculo, quod ex
Dei prescripto singulari, ex-
plicaque figura Moyles com-
pulit: ut omnia circumferri-
tum nō possent: Area, propi-
tiorum, mensa pasum propositionis, altare
sacrificiorum, altera holocaustorum, altare in-
ternum, candelabrum aureum cum septem cala-
culis, cortina pretiose Cherubiniis intertexta;
timon, pro parte interiori, cortina ex pelli bus capra-
niis, tum pro parte exteriori, columnæ ad sustentan-
dam tabernaculum, velum cum suis columnis,
sanguinem cum speculis suis, supeller ad sacrifici-
orum solum, aliaque quam plurima. Illa om-
nia defere secum tenebantur filii Israël per de-
serta profecti ad terram promissionis: cum igli-
tur hac tot essent, & singula eorum magno pon-
dere graui, mandauit Moyles ex Dei decreto,
ut per singulas partes distribueretur, & hac
illi, alteri alia ferenda tradiceretur, ut patet he-
bdomadæ lib. Numeri.

Tabernaculum Dei fuit passio Christi diuinæ Exod. 25
consilio ordinata & praefixata, ratione cuius 40°
melius quam antiqui dixit illud: Op. nra factio se Hebr. 9. 5
eiusdem exemplar, quod tibi in mente monstratum
est. Ut indicat D. Paulus. Quenam includit diuinum hoc tabernaculum? Venditione Iude, ago-
niam, timore, sudorem sanguineum, capturam,
fugam discipulorum, Petri negationis, variis tri-
bunalia